

La Santantonà

festa medieval del foc

**Forcall 18, 19 i 20
de gener de 2019**

"La Santantonià, una tradició viva", al Premi Concurs de Fotografia
Autor: David Gil Garcia

PROGRAMA DE FESTES EN HONOR A SANT ANTONI ABAT

Autor: Josep Pastor Carbonell

FORCALL 18, 19 I 20 DE GENER DE 2019

SALUTACIÓ DE L'ALCALDE

Estimats i benvolguts forcallans i forcallanes, fa uns dies que els majorals m'han demanat que us dirigisca unes paraules en estes pàgines. Això de per si ja és una bona notícia: la pervivència de la festa està de nou garantida i durant uns quants anys, per l'interés mostrat per este grup de joves i, a la vegada, per altres, que han confirmat que en anys successius també seran majorals de Sant Antoni. A ells, per tant, les primeres línies del meu escrit, com a mostra d'agraïment pel pas donat i el compromís adquirit amb el poble de Forcall.

Moltes vegades he insistit en què els valors de la nostra festa suposen un enfortiment de la nostra idiosincràsia, quan any rere any ens afirmem en ells, repetint ritus que de generació en generació han anat persistint i transmetent-se de pares a fills i també de mares a filles o fills, perquè en massa ocasions tendim a generalitzar el llenguatge i ometem que les dones formen part d'eixe passat, i també del present i del futur. No obstant, és important destacar el paper de les dones forcallanes en la història del nostre poble. La seua lluita silenciosa en moltes ocasions, ha aconseguit pujar esglaons reservats fins a cada un d'eixos moments als homes.

Per això vull destacar el nomenament de Cremaller d'Honor a les Dones de la Pastà de la Rotlleta, recolzat per els tres estaments que decidim aquest títol honorífic. És un reconeixement a totes eixes dones, iaies, mares, germanes, filles... que durant anys han estat presents a la festa mitjançant un treball necessari amb preparatius importants i exercint també de majorales -abans deixat a soles per als homes-, conquerint esglaons que es van trencant necessàriament en tradicions que s'han anat quedant desfasades. Per tant, a totes les dones, la més ferma enhorabona i a continuar col·laborant i participant en la festa de la Santantonà. Sense vosaltres no seria possible.

Prompte les botargues de Forcall, amb el so de la dolçaina i tabal, començaran a recórrer els carrers del poble en eixe recorregut un tant anàrquic però dirigit, i que acabarà a la Plaça, on la barraca esperarà a ser cremada en arribar les botargues, amb Sant Antoni i Sant Pau. Enguany, amb molt de simbolisme, el cicle s'inicia amb la flama de les dones, amb el foc i llum de les Cremalleres d'Honor. De les nostres mares hem rebut la vida, i hem vist la primera llum, i estem aquí gaudint i repetint el nostre particular cicle de la vida.

Sols em queda desitjar-vos que passeu molt bones festes de Sant Antoni i que pugueu gaudir de tots els actes. A aquells que veniu de fora i no coneixeu tant la nostra festa, que ho feu amb la intensitat amb què la vivim els forcallans i que, al caliu de la flama de la foguera i de les tronques, pugueu, no notar l'intens fred que ens sol acompanyar en aquests dies de gener, sinó la calor de la proximitat de la gent de Forcall i de la benvinguda a la nostra Santantonà.

Visca la Santantonà!

L'alcalde,
Santiago Pérez Peñarroya

Arxiu de la Confraria de la Santantonà

SALUTACIÓ DEL MOSSÉN

En la tranquil·litat i reflexió vull saludar a tots els fills i filles de Forcall.

Ens apropem un any més a la celebració de la festa per excel·lència: Sant Antoni. Un cap de setmana en el qual el poble s'omple de gent per veure tots els actes preparats: la plantà del maio, la cercavila, la llaurà i sembra, la representació de la vida del Sant... però, en especial, la Santantonà i la cremà de la barraca.

Els forcallans heu dedicat molt de temps a preparar la multitudinària festa, però m'agradaria compartir amb vosaltres un interrogant: hem deixat de preguntar-nos si vivim el que els nostres avantpassats ens van deixar per a que mantinguérem: és a dir, la caritat que Sant Antoni va practicar al llarg de la seua vida?

Voldria recordar a Mossén Javier, de casa Obón que fa dos anys va morir a Perú. Ell va deixar tot pels pobres, i des d'una espiritualitat com Sant Antoni, sense voler res per a ell.

Per aquest motiu la diòcesi d'Ayacucho juntament amb la nostra ha creat la Fundació Mossén Javier Obón, per mantenir el treball que el missioner va dur a terme en terres peruanes amb els més necessitats.

Des d'aquestes paraules voldria animar a tots els fills de Forcall a que el nostre missioner, encara després de la seua mort, tinga el mateix suport que durant tants anys ha tingut, i que això es veja reflectit en la seua obra.

Viure Sant Antoni és també pensar en aquells que ens necessiten i per això hem de donar suport, ajudar i continuar amb el treball realitzat, que Forcall continue sent solidari.

Visca Sant Antoni i enhorabona als Majorals haguts i per haver, mai oblideu que és una festa religiosa i caritativa.

Mossén Juan José Roca Cardona

SALUTACIÓ DELS MAJORALS 2019

És ben sabut que Sant Antoni és la festa més esperada. Totes i tots els que ens sentim i som forcallans esperem amb expectació l'arribada de l'hivern que ens indica que ja comencen els preparatius: des de la cerca del maio fins a l'encesa de les tronques; se'ns erica la pell quan sentim l'esquellot, les gaites i els tabals, ens sentim ben vius quan comença la Santantonà i ens emocionem quan veiem les espurnes de la barraca enlairar-se fins al cel negre de la nit, iniciant així la seua pròpia purificació.

Durant la celebració del nostre Sant Antoni, la plaça de Forcall es converteix en un espai cultural de fraternitat, ni tan sols el fred de gener aconsegueix deixar ningú a casa. Les tronques cremen des de dijous com a epicentre de reunió, Forcall està més viu que mai. Mentre duren els preparatius i la "montà" de la barraca, els ulls dels més menuts miren amb admiració cada detall dels treballs que realitzen els components de la Santantonà, somiant i imaginant-se el dia que ells seran galants mereixedors de portar aquells galons que els distingiran de la resta; els ulls dels més vells observen, sabent-se protagonistes de la gran satisfacció d'haver sigut part de la transmissió de sabers, valorant l'esforç d'allò que tant costa, i alhora tant agrada, construir el que serà la barraca: la gran protagonista de la nit. Dissabte, la cercavila i la sembra, de tant en tant la vida del Sant, i el ball rodat omplen la plaça de música i dansa popular, el fred passa de pressa saltant i voltant, compartint amb tots els integrants un trosset de festa: dos besades i a ballar! Finalitza la festa, el dinar de la "xulla" i els jocs dels botets, on tots i totes ens sentim infants de nou, esperant amb il·lusió el Sant Antoni que vindrà.

Per a tots els forcallans Sant Antoni vol dir moltes coses, moltes emocions i molt d'orgull, però sobretot ens convida a reunir-nos i gaudir amb els nostres amics i familiars. Per a nosaltres aquest any ha sigut diferent, hem tingut l'oportunitat de viure'l des d'una altra perspectiva, amb una altra intensitat, aquest any hem sigut cinc parelles les que hem conformat la Majoralia. Vam iniciar-la amb molta il·lusió i l'hem continuat de la mateixa manera. L'hem viscut intensament: un any ple d'emocions i amb la satisfacció que dóna saber que s'està treballant per al poble, però sobretot amb un gran sentiment de gratitud en adonar-nos, una vegada més, que tot el poble col·labora amb la mateixa il·lusió, estima i passió de sempre. Per això no voldríem acomiadar aquesta salutació sense donar les gràcies a tots els que ens heu ajudat a fer possible la festa enguany: gràcies a tots els que heu plantat carabasses i ens les heu ofert per fer la confitura, a aquells que ens han ajudat a pelar-les i preparar-les, als que heu contribuït a vendre loteria dins i fora de la nostra comarca, a aquells que treuen, any rere any, els animals per a les grupes, als que ens heu ofert regals i patrocinis, als que amb la força del seu treball i les seues maquinàries ajuden a pujar i desfer la barraca, als que ens heu ofert el corder i la llenya, als actors que assagen i s'esforcen perquè la tradició de la "Vida del sant" no es perda, i aquest any, molt especialment, a totes les pastadores i dones que ens ajuden en l'elaboració de coquetes i rotlletes, i així abasteixen a tot el poble, perquè sempre han tingut, tenen i tindran un paper clau en la realització i la continuïtat de la festa.

Visca Sant Antoni!

Els Majorals 2019

Majorals 2019: Pablo Chervet Royo, Ana Vicente Ferrer, Núria Mestre Borràs, Jorge Tena Ripollés, Omar Guarch Climent, Sandra Membrado Ejarque, Raquel Mas Ramos, Joan Altaba Monfort, Abi Ripollés Sánchez, Noé Peñarroya Pechobierro

AHIR, AVUI I DEMÀ. FEINES SANTANTONENQUES PER FER

per Ximo Segura Ferrer

Quan alguna vegada m'he atrevit a preguntar a algun veí o alguna veïna del poble per la possibilitat de ser majorals la resposta ha estat: “-No, heu fet la festa massa gran i hi ha molta feina!”

Aquesta afirmació em va fer i m'ha fet reflexionar.

Cal respectar al màxim les diferents opinions davant un compromís que ha de ser voluntari, però rotund. No debades els majorals representen el millor de Forcall: la festa de Sant Antoni. A més, és totalment cert que la majoralia porta aparellada molta feina, però hi ha un any

sencer per a organitzar-se i la feina no s'acumula fins al darrer mes i mig; encara que s'ha de dir que actualment i des de fa uns anys, la Santantonà –com mai i cada vegada amb més força- està disposada a col·laborar en qualsevol tasca. El fet que ara hi ha més predisposició a la col·laboració per part de tots els “estaments” de la festa també m'ho han deixat palès en alguna conversa amb majorals dels anys 80. El col·lectiu de dones està esperant ansiosament el dia de la Rotlleta per tirar una mà. En els darrers anys que la Santantonà o la Confraria hem assumit la majoralia (2013, 2015, 2016 i 2018); algunes dones del poble ens han cuinat unes viandes delicioses. Pel seu treball, esforç i voluntat els hi estem molt agraïts. Aquestes feines no les hem fet mai visibles, però són tan importants com qualsevol altra. Moltes persones del poble també col·laboren en moltes de les activitats anuals dels majorals. És estrany que alguna persona del poble no tinga números del corder o loteria de Nadal de Sant Antoni. L'empenta i col·laboració de tothom és imprescindible. Així tot és més fàcil!

D'altra banda, pel que fa a l'afirmació “...heu fet la festa massa gran”; no és certa del tot. I quan es fa una reflexió profunda cap al passat recent de la Santantonà et qüestionen: -Qui ha fet gran la festa? Segons la meua opinió, la festa de Sant Antoni ha canviat molt en les darreres dècades; però per a aquesta conseqüència no hi ha només una causa ni unes persones “responsables”. Qui ha sabut i volgut mantenir la festa ha estat la gent de Forcall (tothom). Aquest és el factor principal.

Els majorals de Sant Antoni han estat el factor més destacat. L'Ajuntament de Forcall es va implicar ben prompte i intensament. També es van ajuntar

estudiosos de casa i dels llocs més llunyans. Les primeres publicacions posaven la Santantonà a l'alçada de festes que ara estan reconegudes com a Patrimoni de la Humanitat. Passar les celebracions dels dies de costum -16, 17 i 18 de gener- al cap de setmana, va permetre la participació massiva dels forcallans "exiliats" que actualment tenen un motiu de primera magnitud per tornar a casa a mitjans de gener. Els objectes de difusió també han eixamplat l'objecte d'estudi a tot el públic –enguany s'arriba als 30 anys de programes i alguns menys dels cartells-; molt prompte van ajudar a promocionar la festa i van fer possible un major coneixement en molts aspectes festius. La creació de la Confraria de la Santantonà. El reconeixement institucional promogut per un forcallà, avalat pel consistori i rematat per la Generalitat Valenciana. Les dues monografies de la Santantonà. Darrerament, la creació de la pàgina web i les xarxes socials han seguit la feïnada. Sóc de l'opinió que el reconeixement ha d'augmentar de la mà de forcallanes i forcallans. Aquestes circumstàncies i alguna més que hauré deixat d'apuntar han estat els elements que han apegantat els números i les quantitats de la festa en tots els aspectes. Contràriament, també penso que estem fregant el límit de gent que admet el poble i la festa, si no s'ha superat en algun moment puntual.

No ens hem de conformar en cap aspecte, cal seguir avançant en temes com la seguretat de participants i espectadors, el reconeixement –les celebracions tenen marge i potencial per a créixer-, la promoció exterior, l'estudi del simbolisme i el significat dels diferents elements festius, aprofundir en la part

històrica de la festa –hi ha molt per conèixer–, millorar el fons audiovisual relacionat amb tots els actes, fer partícips als més joves del poble per a que la flama santantonenca prengui amb energia, tornar als elements tradicionals que es van perdre en algun moment o recuperar-ne altres si és procedent sense caure en cap anacronisme, menyspreu o maltracte als animals, penso que és molt important preguntar a les persones més majors de la nostra vila; elles i ells encara tenen moltes coses que aportar (la seva saviesa, els seus records, la manera de fer d'açò o allò, alguna recepta que s'ha deixat de fer –magdalenes-, fotografies històriques amb un valor intangible, roba usada en els balls rodats, llibrells que van contenir les masses i després les pastes, davantals de la rotlleta, etc...). De tot açò, també caldria fer una exposició. Augmentar el contingut del centre d'interpretació, l'arxiu documental de la festa o la part artística ho hem d'entendre com un deure.

Hem de conèixer el passat de la festa en tots els àmbits, els canvis que s'han produït han fet evolucionar les celebracions i el perquè d'aquests canvis. No podem quedar-nos en una via morta, queda feina per fer i qualsevol persona pot col·laborar en qualsevol vessant de la festa. Totes les aportacions que ens ajuden a conèixer detalls del Sant Antoni forcallà augmentaran el bagatge sobre els actes que ara ens pareixen tan tradicionals.

El llibre de la Confraria de Sant Antoni que es conserva a l'Arxiu Parroquial de Forcall encara té molta informació per desvetllar. Des de l'any 1940 fins l'any 1970 tenim moltes dades econòmiques que ens permeten entendre la festivitat durant la part central del segle XX.

Si mirem els ingressos es veu una evolució i un augment proporcional a l'augment del nivell de vida a la nostra vila. La venda de llenya que ja es va explicar acuradament en un text anterior era el factor principal. No hem d'oblidar un dels objectius més destacats de les Confraries d'origen medieval que consistia en ajudar als veïns o les veïnes –germà- que tenien menys recursos. Les diferents almoines recollides durant la “captà” que es feia a l'agost en acabar totes les feines relacionades amb la recollida del cereal o d'alguna persona del poble que ajudava en la millora d'algun element festiu també eren font important d'entrades pecuniàries. Hem de pensar en un terme en el qual la gent que vivia als masos representaven un ample percentatge de la població forcallana. Aquestes persones tenien una forta estima per la festa santantonenca i també molta devoció per Sant Antoni. Cal pensar que sempre hi havia un majoral d'entre els moradors dels masos i que baixaven dues càrregues de llenya per vestir la barraca. La “captà” pels masos va sumar més de 1000 pessetes l'any 1958, mentre al nucli urbà va ser de 1360 pessetes. Curiosament, ambdues quantitats estan separades. La tercera part més important en l'“haver” era la cera –que també ha estat explicada en algun programa de festes precedent-. La venda de la fusta de la barraca foren un altre dels ingressos que ara no tenim. També cal dir que els majorals solien pagar-la. Hem de pensar en moments en els quals qualsevol ajuda en diners era benvinguda. Deuríem investigar si alguna vegada s'havia fet algun tipus de subhasta per recaptar el major número de recursos en aquesta venda de la fusta. Altres que han anat prenent força han estat la venda de paperetes del corder, loteria i la xulla des de meitat dels anys 60. Les quotes dels confreres també eren gestionades pels majorals anuals. Eren els principals personatges de la Confraria de Sant Antoni durant un any. El blat fou una almoina habitual; ara ens podria parèixer un donatiu menor, però des de la perspectiva actual no podem menystenir cap donatiu que en aquells temps ajudaven al manteniment de la festa.

Pel que fa a les despeses també hi ha diferències notables. La llenya era la

primera font de desemborsament. Calia pagar a propietaris, llenyataires ajudants i carrejadors; a més dels pins per a la barraca. La compra d'atxes era una de les despeses anuals, quasi sempre es deixava als majorals posteriors més cera de la que es trobava a l'inici del cicle santantonenc. La rotlleta era un dia per afalagar les poques

pastadores i els familiars que havien treballat debades per a continuar amb la tradició. Sucre, mel, oli, vi, aiguardent, ous... eren i encara són alguns dels ingredients destacats.

L'Església rebia el seu pagament; a més, el sagristà, els campaners, les flors, l'orador del sermó, els portadors de la bandera, les estampes per inscriure confreres... també eren despeses freqüents per a les diferents majoralies.

La música també calia pagar-la. Gaitero i música són els conceptes que es troben amb més freqüència. Els anys que es representava la Vida del Sant també es feia una gratificació als actors que no suposava un percentatge destacat; per les quantitats ofertes seria alguna berena o similar. Ambdues despeses queden anotades així. Altres de les quantitats anotades i que foren imprescindibles: retocar les botargues o els cremallers, coets, llavors per a la sembra, licors, Santantonà, conills per als botets i les corregudes, corda del despullat, puntes, galls, berena de dilluns de Pasqua, coure les pastes als forns... també foren necessàries per al correcte desenvolupament de les tres jornades festives.

Despeses extraordinàries i puntuals ajudaven en l'apartat de culte de la festa: adquirir un nou estendard del Sant, blanquejar l'altar de Sant Antoni, estendard per a la processó dels matxos, emmidonar els roquets, comprar fanals per a la peanya, una pedra sacra per a l'altar del Sant, les misses en sufragi dels Confreres difunts, cirials de metall, làmpada per a l'altar, llum elèctrica -1963-, impost de les cases rectorals... En l'àmbit religiós és molt significativa la nota de la visita pastoral del bisbe Manuell Moll i Salord. "Vistas las cuentas que preceden, observamos que es excesivo el gasto que se hace en cosas de carácter profano, particularmente el pasado año y en otros anteriores, y en su consecuencia disponemos que se reduzcan tales gastos, supriman lo que no sea necesario para el debido esplendor de los cultos religiosos que celebra la Cofradía". Forcall, 25 d'abril de 1948.

Autor: Manuel Catalan

SANT'ANTONIA

festa medieval del foc

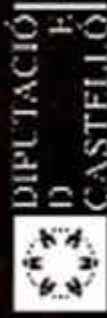

Forcall 2019

18, 19 i 20 de gener

FESTA D'INTERÈS TURÍSTIC AUTONÒMIC · BÉ D'INTERÈS CULTURAL

www.forcall.es · www.santantonadeforcall.com · www.turismodecastellon.com

DIPUTACIÓ
DE
CASTELLÓ

CASTELLÓN
PROVINCIA DE LAS PUEBLAS DE CASTELLÓN

ELS
PORTS
de Sant Antoni

AJUNTAMENT
DE FORCALL

Foto: Julia Corbó

© 2019 Forcall

QUAN SE'NS ERIÇA LA PELL

per Vanessa Viñals Cervera

Quan intento explicar què és la Santantonà a algú que no hi ha estat mai, se m'eriça la pell i les paraules no m'ixen. Sempre acabo pensant que m'he quedat curta perquè, amic foraster, tot això no es pot explicar; s'ha de viure. Vosaltres ja m'enteneu. Quin goig tenim quan ens assabentem que ja hi ha majorals per a l'any vinent. I a partir d'aquest moment, torna a començar el cicle: abadejo i cacaus a l'ermita, el corder passejant per la plaça, la collita de les carabasses, olles de confitura per remenar... I això només és el principi. Hi ha tants elements i sensacions que ens evoquen a Sant Antoni que no acabariem mai d'enumerar-les.

Podria descriure-vos olors, sabors, sons... però hi ha un camp semàntic que em sembla més original i, venint d'on vinc, podríem dir que és lògic i alhora graciós. Tenim un grapat de peces de roba que ens traslladen directament a moments concrets que romanen ja en el col·lectiu forcallà.

Els mocadors, per exemple, sí, sí, els mocadors que ara se'n diuen clínex. Són indispensables per a tots els pobres estudiants universitaris que no poden gaudir del cap de setmana més gran de tot l'any. A tots vosaltres, ànims, i no oblideu mai una cosa: de convocatòries d'exàmens n'hi ha dos a l'any, de Sant Antoni només un.

Però ara posem-nos seriosos, el *xaleco* roig s'ha convertit en un element ben identificatiu de la tropa d'homes que conformen la Santantonà. Imagineu-vos rebre'n un de la mà d'un antic membre. Un gest que suposa moltíssimes coses. En primer lloc, no et faltarà festa i comboi. Poder anar a buscar el maio i compartir barreges, cançons, consells, glops de vi a les bodegues... Uns *xalecos* que probablement acabaran bruts per les hores de feina al bosc i muntant la barraca, potser també tacats de vi o enfarinats quan els seus amos pretenen deslligar el davantal a les pastadores.

Ai, el davantal... sempre guardat com un tresor dins l'armari amb l'esperança que els majorals de l'any següent diguen les paraules màgiques per poder gaudir, un any més, de la pastà. Per les nostres mans no només passen coquetes i rotlletes, sinó també cançoners i barrals de moscatell. Qualsevol pastadora sap que si portes posat un davantal blanc amb blondetes, acabaràs ballant per la plaça i cantant a la bodega de les bodegues, com ja és tradició.

Però si hi ha un element indispensable, és eixa peça blanca adornada amb animals infernals de colors. El moment en què els membres de la Santantonà es vesteixen ja s'ha convertit en tot un ritual. Un cuquet els recorre el cos quan es posen la botarga o els enfarinen la cara. El primer so del tabal i la dolçaina ens remou tant als que estan dins com als que esperem fora amb una emoció indescriptible. La porta del Groc s'obre, es palpa un desig irrefrenable de fer vibrar a tot un poble. A quants dimonis ha hagut de vestir la botarga? Quantes coses haurà presenciat que no podrà contar mai? Al seu costat, les faldetes de la filosea no paren de moure's, d'arrimar-se a la gent i ballar. I al davant, el despullat porta la roba bruta d'arrossegar-se per terra i pujar als balcons. Contrarestant els colors vius, hi apareixen dues túniques marrons d'uns pobres sants que van d'un costat a un altre: una creu a la mà, una revista que ens farà "anar a l'infern" i un collar peculiar que tots volem estirar. I presidint tot aquest espectacle, les capes majestoses dels majorals.

Una barreja de personatges que conflueixen dins la barraca en flames: abraçats i celebrant que, un any més, Sant Antoni continua viu gràcies a la il·lusió i la devoció de tot un poble. Ara la plaça s'omple de gorres i barrets per tal de combatre les espurnes que cauen de la barraca. Ens protegeixen en el moment més àlgid del ritual i potser senten, igual que nosaltres, una explosió de sensacions en travessar la barraca en flames. A poc a poc van caient sobre nosaltres les cendres de tota aquella carrasca que, fins fa uns instants, vestia la imponent i majestuosa barraca.

El folklore forcallà no té límits. Podem passar d'anar vestits com uns dimonis a engalanar-nos de cap a peus. Amb camisa, jupetí i barret, els majorals sembren la plaça per a la colla de xiquets disfressats que els segueixen. Quan cau la nit, la multitud de barrets i faixes roges al costat d'unes faldetes que volten i volten ofereixen una plaça ben lluïda. La dolçaina i el tabal fan dansar a les parelles. Els fils del mantó es mouen al so de la música i, alguna vegada, s'enganxen al botó del jupetí.

Per acabar un cap de setmana tan intens, tenim els ingredients perfectes per rematar-lo com toca. Prepara un bon grapat de tovallons perquè no hi ha res més sublim que menjar unes xulles amb allioli amb les mans.

I al final, mentre animes als xiquets -i no tant xiquets- que corren per guanyar un conill, penses: "Sembla mentida... ja s'ha acabat Sant Antoni". Però no, això no és veritat. Quin goig tornem a tenir perquè hi ha majorals l'any vinent. Aquest és el cicle: Sant Antoni mai s'acaba, sempre comença. Així que ja podeu anar amanint la gorra, la bufanda i un bon abric perquè, en un tres i no res, ens trobarem a les tronques per sentir el caliu del foc i de la gent forcallana.

LA VIDA DEL SANT

per Víctor Artola Omedes

El cap de setmana de Sant Antoni és un cap de setmana intens, tres dies plens d'activitats des de primera hora del matí fins a altes hores de la nit. I amb aquesta intensitat el viu qualsevol veí de Forcall, ja que vol estar a tot i no faltar a res. L'encesa de tronques, la volta de l'esquellot, la "plantà del maio", vestir la barraca, la santantonà, la volta dels matxos, una orquestra, la despertà, la processó, la sembra, el ball rodant, una altra orquestra, la xulla, els botets, visitar alguna bodega, fer dues xerrades a les tronques... I tot això de divendres a diumenge!

Però fa uns anys algú encara va trobar un acte en falta. Un acte molt lligat al Sant Antoni forcallà: La vida del Sant. Aquesta petita obra de teatre va tornar per ser inclosa de tant en tant al programa i va fer-se un lloc entre tots els altres esdeveniments.

L'obra comença amb la locura d'Antoni que un dia, inspirat per la paraula de Déu, decideix donar totes les seues riqueses i anar a fer penitència al desert. Però el dimoni de seguida vol frustrar l'intent d'Antoni, i per això li envia temptacions a través de la picardia de Pecado i la feminitat d'Astúcia. I amb aquesta guerra declarada, pel mig trobem a Morondo que amb la seva innocència sembla ser l'únic que veu les coses clares. Però no li serveix per a res perquè sempre surt escaldat pels dimoniets.

Per sort, l'Àngel, al final, li dóna forces a Antoni per vèncer tots els mals.

Ja sé que tots sabem la història i pareix repetitiu fer cada any la mateixa obra amb el mateix text, però està comprovat que a la gent de Forcall li agrada veure als seus veïns encarnant els personatges que apareixen en aquest sàinet.

I és que gent de Forcall ha participat en l'obra durant tants anys que inclús malnoms d'alguna casa fan referència als personatges.

Els que actualment la interpretem ho fem de bon gust, ja que, com tot el que té a veure en la festa, allà ens ajuntem per assajar gent de diferents edats que xalem, riem i sofrim junts.

A més, des de l'escenari, cada any notem l'escalfor del públic, el patiment de la gent per Morondo, l'encanteri que provoca Astúcia, algun plor de xiquet quan crida Luzbel o sonen coets, l'alegria quan l'Àngel salva a Antoni...

Per això, i sempre amb permís dels majorals, la gent que ens agrada sentir-nos actors per un dia seguirem interpretant La vida del Sant.

A part, no ens podem negar a fer-ho. Perquè tots som de Forcall i a este poble, si és per Sant Antoni, el que faça falta!

CREMALLER D'HONOR

Dones pastadores de la rotlleta

Autor: Míria Blarque Carbo

Al llarg de la història occidental, les dones han tingut un paper secundari, o fins i tot nul, en els espais culturals i festius. L'esforç i la dedicació desinteressada de tantes dones ha sigut especialment rellevant durant els dies, setmanes o mesos de preparació dels actes festius: cuinar els plats i les pastes típiques, cosir els vestits tradicionals, amanir les flors de l'església i deixar-la ben neta, fer lluir tots els carrers... Tot això per a donar pas a l'explosió de la festa, pensada i reduïda al gaudir exclusiu dels homes. Aquestes feines, malgrat ser feixugues, no rebien l'agraïment i la visibilització que es mereixien.

Però això està canviant, perquè rebre el títol de Cremalleres d'Honor és un reconeixement a les pastadores com a figura imprescindible de la festa de la Santantonà. Aquest reconeixement arriba a totes les cases que conformen Forcall: tant s'hi val l'edat, els anys experimentats o la traça de les pastadores, cadascuna dona el millor d'ella mateixa i ho viu amb una il·lusió indescriptible, així a totes vosaltres, gràcies per donar color i sabor a Sant Antoni.

També volem agrair a l'Ajuntament, la Confraria i els Majorals perquè ens heu donat la força necessària per a involucrar-nos,

cada vegada més, en una festa que també és nostra. Afortunadament, les tradicions poden evolucionar sense haver de renunciar a totes aquelles peculiaritats que reconeixem com a pròpies i tant ens estimem.

Sempre ha sigut un goig poder compartir pastes i consells, balls, xarrades, cançons, rialles o glops de moscatell amb la resta de pastadores; però enguany el goig i l'orgull serà major, perquè sabem que tenim un paper essencial dins Sant Antoni i que, a poc a poc, formarem part també de la resta d'espais que la nostra gran festa conforma.

Autor: Fàtima Ortí Cano

Autor: Fàtima Ortí Cano

PROGRAMA DE FESTES EN HONOR A SANT ANTONI ABAT 2019 FORCALL 18,19 I 20 DE GENER

29 de desembre de 2018, dissabte: DIA DE BUSCAR EL "MAIO"

- 07:00h. Passeig de l'esquellot pels carrers del poble.
- 08:00h. Concentració a la Plaça Major i eixida a buscar el "maio".
- 14:00h. Dinar pels que han anat al bosc a buscar i portar el "maio".
- 17:30h. Entrada del "maio" i les costelles a la Plaça Major.
- 00:30h. Al pavelló, Orquestra Grupo La Senda + DML.

12 de gener de 2019, dissabte: DIA DE LA "PASTÀ" DE LA ROTLLETA I "TALLA" DE LA LLENYA

- 15:30h. Concentració al pavelló i eixida al monte per a la "Tallà de la llenya".
- 16:00h. Al Forn de la Vila i al Forn Mari Carmen Ripollés, elaboració de les rotlletes i coquetes de mitja lliura.
- 21:00h. Sopar de germanor per a tots els participants i col·laboradors.
- 23:00h. Festa per a tot el poble amb el trio Davanna. Entrada gratuïta.

18 de gener de 2019, divendres: DIA DE LA "SANTANTONÀ"

- 00:00h. A la Plaça Major, encesa de les "tronques" pels Majorals.
- 07:00h. Volta pel poble de "l'esquellot".
- 08:00h. "Despertà" pels dolçainers i tabaleters.
- 13:00h. Són les 12 hores solars, a la Plaça Major, ritual de la "Plantà del maio" i clavada de les "costelles". Prèviament s'haurà incorporat la "capolleta" al munt del "maio". Volteig general de campanes anunciant l'inici de la "Festa de Sant Antoni 2019".
- 15:00h. A la Plaça Major, revestiment de la "barraca" amb ramatge verd.
- 19:00h. A la Sala Noble de l'Ajuntament, presentació del "Cremaller d'Honor".
- 19:30h. Visita guiada "Sant Antoni a Forcall" a càrrec de Mónica Segura.
- 21:30h. Eixida de la comitiva de la "Santantonà" des de la Plaça Major per recórrer els principals carrers del poble visitant les cases dels Majorals on es convida a coquetes i rotlletes amb anís i moscatell.
- 23:00h. A la Plaça, finalitzat el recorregut de la comitiva, encesa i crema de la "barraca" pel "Cremaller d'Honor" amb la intervenció dels "cremallers" i el protagonisme del "despullat", la "filoseta", de les "botargues" disparant coets borratxos i els "sants" que són cremats a la foguera.

23:30h. A la Plaça, eixida de la processó “dels matxos”.
Porta de l'Església: benedicció dels animals pel Mossén de la Parròquia.
A casa dels Majorals entrega de la coqueta de mitja lliura a tots els cavallers, ramalers i als que han portat un animal a beneir.
01:30h. Al Pavelló, Orquestra Nexus + DML.

19 de gener de 2019, dissabte: DIA DE SANT ANTONI

08:00h. Toc d'oració i volteig general de campanes.
10:00h. “Despertà” pels dolçainers i tabaleters.
11:00h. A l'Església, Missa solemne en honor a Sant Antoni. A continuació, processó recurrent els principals carrers. En acabar, visita a les cases dels respectius Majorals on es convida a coquetes i rotlletes amb anís i moscatell.
12:30h. A la Plaça, “Cercavila” amb “grupes” que recorrerà els principals carrers del poble acompanyats pels dolçainers i tabaleters. Actuació de la Rondalla Les Folies.
17:00h. A la Plaça, simulació de la “Llaurà i sembra”. Desfilada de disfresses del proper Carnestoltes.
19:00h. A la Plaça, representació de la “Vida del Sant”.
22:30h. A la Plaça, “Ball rodat” eixint la comitiva de casa del Primer Majoral. Dolçainers i tabaleters.
00:30h. Al Pavelló, Orquestra Vértigo + DML. Entrada gratuïta.

20 de gener de 2019, diumenge: DIA DELS “BOTETS”

08:00h. Concentració a la Plaça per iniciar les tasques de la rostida de “xulles”.
13:00h. A la Plaça, rostida de “xulles” amb participació dels veïns del poble, amics i simpatitzants. Venda de tiquets per adquirir les “xulles”. Els Majorals proporcionen el pa, vi, llimonà, olives i allioli.
16:00h. A la Plaça, els “Botets”, jocs infantils de trencar l'olla, carreres i saltar per damunt dels botets de vi unflats.

21 de gener de 2019, dilluns: DIA DELS DIFUNTS

10:00h. A l'Església, Missa solemne en sufragi dels Confreres de Sant Antoni difunts dins l'any 2018. Nomenament dels Majorals de l'any 2020.

27 d'abril de 2019, dissabte: ROGATIVA DE SANT MARC

Hora a concretar: Missa de campanya. Benedicció de termes i rotllos. Berenar ofert pels Majorals del 2019.

* L'horari és orientatiu, pot variar lleugerament en funció del desenvolupament de l'acte.

BASES DEL CONCURS DE FOTOGRAFIA SANT ANTONI 2019 - FORCALL

1. PARTICIPACIÓ

Poden participar en el “Concurs de Fotografia Sant Antoni 2019” tots els fotògrafs aficionats o professionals interessats en el tema.

2. TEMÀTICA

La temàtica és al voltant de la festa de Sant Antoni de Forcall. Les fotos poden ser de qualsevol dels actes que integren dita festa. És requisit imprescindible que la fotografia siga de la Festa de Sant Antoni del municipi de Forcall.

3. PRESENTACIÓ

- Les obres han de presentar-se en dimensions 20 x 30 cm i acompanyades per un CD en format JPEG amb una resolució mínima de 150ppp (697 x 973 píxels) o de 300ppp (3008 x 2000 píxels). No han d'estar en cap tipus de suport, sols la fotografia. Cada participant pot presentar un màxim de tres fotografies.
- Els CD aniran identificats amb un pseudònim i títol, i en un sobre tancat: nom i cognoms, adreça, telèfon i correu electrònic de contacte.
- Els treballs presentats no poden haver estat presentats en altres concursos.
- L'A.C. Confraria de la Santantonà de la Vila de Forcall es reserva el dret a utilitzar i reproduir l'obra en catàleg, audiovisual o en els suports que considere oportuns, respectant sempre l'autoria de l'obra.
- L'A.C. Confraria de la Santantonà declina qualsevol responsabilitat respecte a l'autenticitat de les dades facilitades pels participants.

4. ENVIAMENT

Les obres poden ser presentades en persona a l'Ajuntament de Forcall o bé enviades a:

“Concurs de Fotografia Sant Antoni 2019 - Ajuntament de Forcall”
Plaça Sant Miquel, 6 12310 - Forcall

5. CALENDARI

El període de recepció de treballs serà fins a les 15h del 12 d'abril de 2019. El jurat es reunirà per valorar les obres i seleccionarà les tres obres premiades. El veredictes es farà públic en el taulell d'anuncis de l'Ajuntament de Forcall i en la pàgina web: www.santantonadeforcall.com, els dies posteriors a la Setmana Santa 2019.

6. PREMIS

Seran en metàl·lic. 1r premi: 300€, 2n premi: 200€ i 3r premi: 100€.
Cada participant només opta a un premi.

7. FOTOGRAFIES ANTIGUES DE LA FESTA (Fora del concurs)

Amb la intenció de reunir imatges antigues de la festa, des de la Confraria de la Santantonà animem a forcallanes i forcallans a prestar-nos fotografies de la festa de Sant Antoni de la segona meitat del segle XX. La Confraria de la Santantonà les digitalitzaria, les catalogaria i les tornaria als propietaris.

Autor: Alba Tejera Borra

AGRAÏMENTS

A tota la gent anònima que col·labora amb la festa desinteressadament.

Forcallans que fan possible la continuïtat d'una tradició:

Majorals de Sant Antoni 2019:

Noé Peñarroya Pechobierto
Abi Ripollés Sánchez
Joan Altaba Monfort
Raquel Mas Ramos
Jorge Tena Ripollés
Núria Mestre Borràs
Ana Vicente Ferrer
Pablo Chervet Royo
Omar Guarch Climent
Sandra Membrado Ejarque

Col·laboren:

Ajuntament de Forcall
Santantonà
A. C. Confraria de la Santantonà de la Vila de Forcall
Tabaleters i Dolçainers de Forcall
Figurants de la representació de la "Vida del Sant"

GENERALITAT
VALENCIANA

 Castellón
MEDITERRÁNEO
PATRONATO PROVINCIAL DE TURISMO

"Asamunt el pati" 41 Premi Concurs de Fotografia
Autor: Miquel Àngel Troncho Garcia